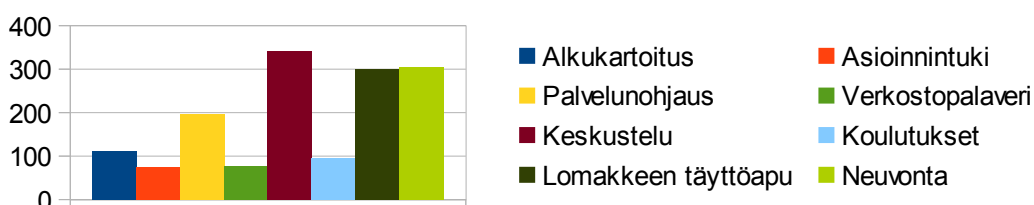

Loppuraportti Move On!-hankkeesta

Move On!-hankkeen kokonaisasiakas määrä 111 henkilöä, heistä polutettu eteenpäin 46 henkilöä, eli 49% asiakkaista. Polutuksia yhteensä 60 kpl. Jo alusta asti oli selvää, että kyseisen asiakasryhmän kanssa tulisimme kohtaamaan haasteita työskentelyssämme ja monen asiakkaan kanssa tulisimme aloittamaan täysin nollista. Tällä tarkoitamme sitä, että asiakkaan kanssa aloitetaan elämän peruspilareiden rakentamisella; esim. arjentaidot ja vuorokausirytmii. Asiakkaiden kanssa tehdyt toimenpiteet alla olevan kaavion mukaisesti.

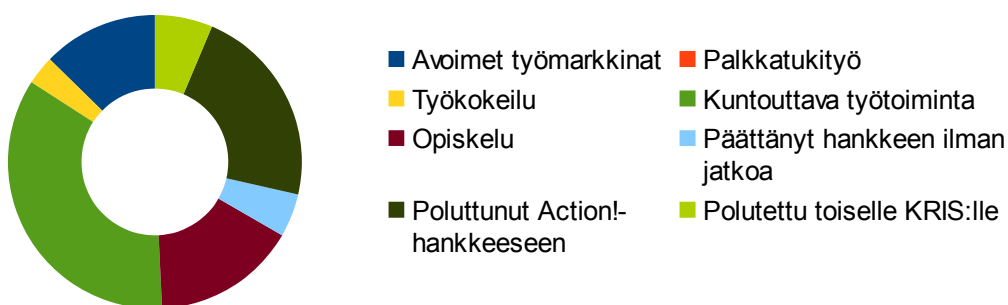

Asiakasryhmämme kanssa olemme törmänneet paljon päihdeongelmiin, 85% asiakkaista, sekä hoitamattomiin terveys- ja mielenterveysongelmiin, 62% asiakkaista. Suuri osa nuorista oli myös selkeästi syrjäytyneitä tai syrjäytymisvaarassa olevia. Tämä näyttäytyi paljon esimerkiksi sosiaalisten tilanteiden pelkona ja paniikkihäiriönä. Yllättävää oli myöskin puhelinasiointin vaikeus nuorilla, he eivät uskaltaneet soittaa virastoihin tai varata aikaa terveystalveihin puhelimitse. *Olemmekin havainneet, että nuorten kanssa toimivin asiointi kanava olisi chat-tyyppinen kontaktin ottaminen ennen varsinaista kasvokkain kohtaamista.* Hälyyttävää oli nuorten asunnottomuus, 71%, eli 73 asiakasta. Tämä riitelee huomattavan paljon Oulun kaupungin asunnottomuus tilastojen kanssa. Huomion arvoista on, että moni nuori oli edelleen kirjoilla esim. vanhempiansa luona vaikka käytännössä he eivät siellä asuneet tai olleet sinne enää tervetulleita. *Nämä nuoret eivät siis ole OUKA:n tilastoissa asunnottomia, koska eivät ole kirjoilla poste restantessa.*

Kyseisen asiakasryhmän kanssa rinnalla kulkeva ja riittävä tuki on ensiarvoisen tärkeää, myöskin saman työntekijän pysyminen koko asiakkuuden ajan on koettu tärkeänä. Move On!-hankkeesta tehtiin vaikuttavuusarviointi opinnäytetyönä (Jenna Kela, Nuorten kokemuksia Move On!-hankkeen toiminnasta, 2018, www.theseus.fi), josta käy ilmi hankkeen syvällisempää merkitystä näille nuorille.

Hankkeen yhteistyö eri toimijoiden kanssa on sujunut hyvin ja suurimmiksi sekä tärkeimmiksi yhteistyökumppaneiksimme on noussut RISE, OUKA:n terveys-, päihde ja sosiaalipalvelut sekä Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto. Ohjausryhmän kanssa työskentely on ollut luontevaa ja helppoa, kuitenkin OUKA:n nuorten sosiaalipalveluiden ohjausryhmänjäsen ei ole päässyt moneenkaan kokoukseen osallistumaan, tämä on aivan ymmärrettävää, ottaen huomioon sosiaalipalveluiden työntekijöiden kiireen ja työmäärän.

Asiakkaiden jatkopoluttuminen jakautui seuraavan kaavion mukaan:

Kuntouttava työtoiminta: 22, työkokeilu: 2, avoimet työmarkkinat: 8, palkkatukityö: 0, opiskelu: 10, asiakkaita on myös polutettu eteenpäin eri KRIS-järjestöjen palveluihin (4) sekä ikärajan ylittyessä Action-hankkeen (14) palveluiden piiriin.

Hankkeen ensimmäisenä vuonna 10-12/16 tavoitettiin 11 asiakasta, vuonna 2017 42 asiakasta, vuonna 2018 44 asiakasta ja 1-6/19 12 asiakasta. Hankkeen kokonaistavoite asiakasmäärälle siis 137 asiakasta (2 vuotta 9 kuukautta), joka jäi hieman vajaaksi.

Hankkeen kehittämiskohteena oli opas ja toimintamalli, joka julkaistiin 2/19 seminaarissamme, oppaamme sai paljon kehuja ja on otettu esimerkiksi sosiaalityön kentällä ilolla vastaan ja koettu erittäin tarpeelliseksi.

Olemme arvioineet hankkeen vaikuttavuutta mm. arviointikyselyillä sekä valtakunnallisilla KRIS-järjestöjen vaikuttavuuskartoituksilla. Kyselyiden tulokset ovat olleet selkeitä ja nuoret ovat kokeneet hankkeelta saadun avun erittäin tärkeänä ja merkityksellisenä. Huomattavin muutos asenne osiossa nuorten kohdalla oli viranomaisiin muuttunut asenne positiiviseen suuntaan. Nuorten arkeen on tullut rytmiä ja uusia arjentaiteja opittiin joka päivä. Nuoret kertoivat myös saaneensa sisältöä elämäänsä ja paikan, jossa käydä ilman, että heitä tuomitaan tai arvostellaan. Matalankynnyksen toimintakeskus on ollut selkeästi hyvä ja tarpeellinen kohtaamispaikka näille nuorille. Nuoret kertoivat myös siitä, että täällä he voivat puhua arkaluonteisista asioista ilman, että heitä arvostellaan tai leimataan kertomistaan asioista, moni on kokenut myös helpoksi puhua päihde- ja rikosasioista sellaisille henkilöille, joilla on näistä asioista kokemusta ja tietoa.

Alussa olimme valmiita järjestämään cv-koulutuksia, mutta heti ensimmäisen kerran jälkeen oli ilmeistä, että nämä nuoret vaativat yksilöajan cv:n tekemistä varten. Asiaa aukaistaksemme, nuoret saapuivat cv:n tekoon muovikassin kanssa täynnä todistuksia, ilman tietoa siitä mitä sana cv tai ansioluettelo edes tarkoittaa. Tämän jälkeen päätimme, että teemme jokaisen nuoren kanssa cv:t henkilökohtaisesti ja varaamme siihen reilusti aikaa.

Hankkeen päättyessä monen asiakkaan poluttaminen jää kesken. Noin 40 asiakasta suorittaa edelleen vankeusrangaistusta eikä ehdi vapautua ennen hankkeen päättymistä, koemme kuitenkin, että sekin apu, jota hanke on vankilaan heille antanut, kantaa pitkälle heidän tulevaisuuteensa. Osa asiakkaista jää odottamaan päätöstä koulupaikasta ja osa aikaa aktiivintisuunnitelman tekoon, jotta kuntouttavan työtoiminnan voi aloittaa. Toki näitä nuoria emme hylkää ja he voivat jatkaa KRIS-Oululla käyntiä hankkeen päättymisen jälkeenkin.

Huomion arvoista näiden nuorten kohdalla *työvoimapolitiisesta näkökulmasta* on se, että moni nuori on täysin kyvytön esimerkiksi kuntouttavaan työtoimintaan tai opiskelemaan. Näillä nuorilla ei kuitenkaan ole diagnoosia ilmeisistä terveysongelmista tai niin vakava päihdeongelma, ettei eteenpäin poluttautuminen ole mahdollista. *Nämä nuoret jäävät siis "leijailemaan" työttömyystilastoihin, vaikka todellisuudessa heillä olisi tarve esimerkiksi mielenterveys-, terveys- tai päihdepalveluille.* Nykyinen aktiivimalli siis leikkaa näiltä nuorilta etuuksia ja toimeentulotuen tarve kasvaa. *Olisiko näille vaikeassa ja haastavassa tilanteessa oleville nuorille aktiivisuuden näyttämisen vaihtoehtoisesti hakeutuminen terveyspalveluiden piiriin, eikä pakko osallistua sellaisiin toimenpiteisiin joihin asiakas ei ole realistisesti tarkasteltuna kykenevä?*

Kaiken kaikkiaan koemme, että hanke on päässyt tavoitteihinsa hyvin ja olemme vaikuttaneet alueemme nuorisotyöttömyyteen huomattavalla tavalla, nähtäväksi jää kuinka kauaskantoiset vaikutukset hankkeellamme tulee olemaan, kun hankkeen aikana terveys-, päihde-, tai muihin palveluihin ohjatut nuoret saavat tarvitsemansa avun ja pääsevät hoitonsa loppuun. Voisimme kuvitella, että hankkeen vaikutukset näkyvät Oulun alueella vielä tulevan kahdenkin vuoden aikana. Kuitenkin täytyy muistaa, että yksikin ”pelastettu” nuori on sinällään saavutus, joka on vaatinut niin meiltä, nuorelta, kuin hänen lähipiiriltäänkin paljon työtä ja sitoutumista. Nämä onnistumisen kokemukset kantavat kauas ja palkitsevat niin meitä kuin asiakkaitammekin jatkamaan eteenpäin.